

Latviešu valodas
aģentūra

Latvian Language Agency web resources: for reference and information

Evelīna Zilgalve
Latvian Language Agency

Digital Latvian Language Resources and Tools in a Common Research Infrastructure
78th International Scientific Conference of the University of Latvia
Riga, 5 March 2020

Latviešu valodas
aģentūra

Latvian Language Agency – a public agency, not a research institute

The aim of the Latvian Language Agency is to promote and strengthen the status and sustainable development of the Latvian language – the state language of the Republic of Latvia and an official language of the European Union.

Two departments:

Education Department

Language Development Department

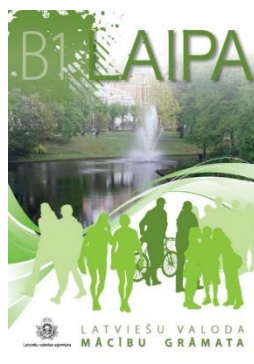
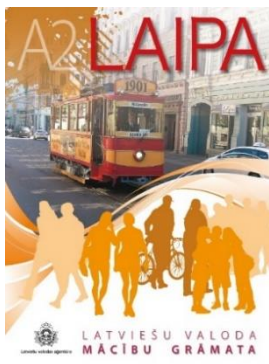
Responsibilities of the Latvian Language Agency

- **To analyse the situation** of the Latvian language and dynamics of the sociolinguistic processes
- **To increase the competitiveness** of the Latvian language in Latvia and worldwide
- **To provide support** for the Latvian language in Latvia and abroad

Education Department

Latviešu valodas
aģentūra

Choose language proficiency level:

A1

A2

B1

"Mācīties izkalpojam internetu saturu 2011"
singulāru izpausmju - Web-Site Latvian

POSCON
Pasaules Pasaules Centrs un
Latvian for Children & Young
Adults

KIDI
izklaides mazaļiem

1-2

3-7

Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš!

Skaties attēlu, veido teikumu un saņem punktus!
Veiksmi!

Latviešu valodas
aģentūra

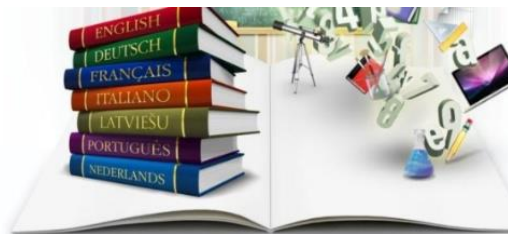

Latviešu valodas
aģentūra

valoda

Zīmju sistēma, ko lieto, lai
sazinātos mutvārdu formā.

Drīkst
Saziņot šīs
Šīrijas autore: Ieva Kalniņa

Fonētiskais raksturojums

Vārdarināšana

Izruna

Tradicionālā transkripcija
[valuóda]

Starptautiskā fonētiskā transkripcija
[valuoˈdā]

Analīze

[v] – balsīgais troksnis
[a] – īsa patskanis
[l] – skanenis
[uó] – divskanis
[d] – balsīgais troksnis
[a] – patskanis

Trīsziļbju vārds.

Morfoloģiskais paņēmiens (atvasinājumi)

valod-a

→ valod+in-a
→ valod+īg-s → valod-īg+ums
→ valod+niek-s
→ valod+niec-e
→ valod+niec-tb-a
→ valod+o-t
→ ne+valod-as

Sintaktiskais paņēmiens (salikti)

pup-in+valod-a
sveš+valod-a
daudz+valod-u

Sintaktiski morfoloģiskais paņēmiens

vien+valod+īg-s, vien+valod+īg-
daudz+valod+īg-s, daudz+valod-

Daiļliteratūra

Dokumentālā filma **Valoda** (1990). Režisore Maruta Jurjāne.

Dokumentālā filma **Stāsts par valodu** (1993). Režisors Imants Krenbergs.

Dokumentālā filma **Libiešu mēles liegā ieskanēšanās nedēļu pirms pasaules gala** (2000). Režisors Aivars Freimanis.

Audiālā māksla

Dziesma **Dzimtā valoda**. Grigores Vieru vārdi, Imanta Ziedoņa atdzejojums, Ainara Virgas mūzika, izpilda grupa „Līvi”.

Elektroniska latviešu valodas vārdnīca

Par vārdnīcu | Pailgmateriāli | Kā lietot? | Fons | Meklēt

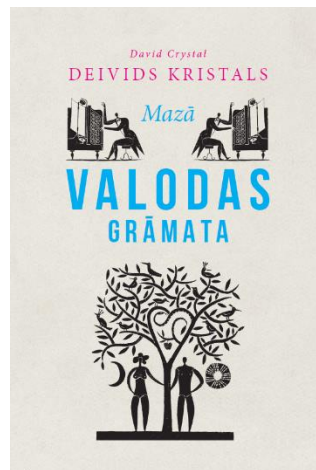
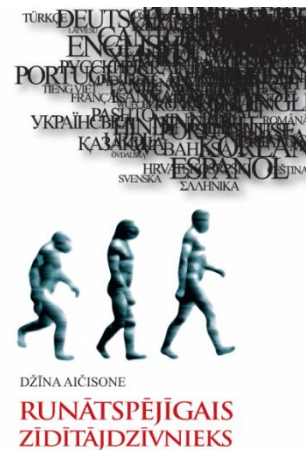
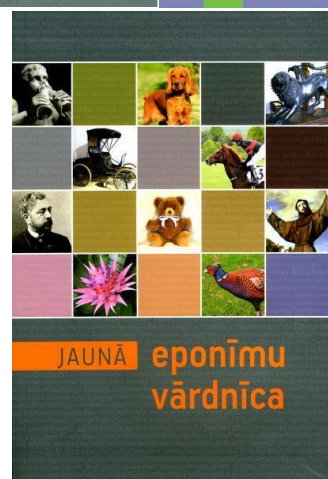
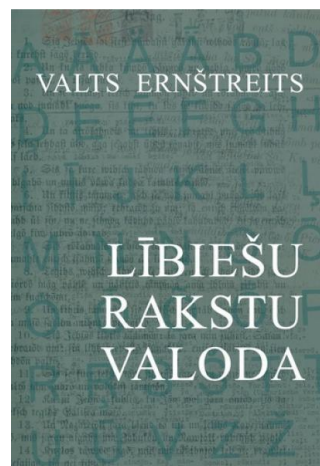
Pārlūkot pēc alfabēta | pēc ilustrācijām | pēc attēliem

A | Ā | B | C | Č | D | E | Ē | F | G | Ģ | H | I | Ī | J | K | Ķ | L | Ļ | M | N | Ņ | O | P | R | S | Š | T | U | Ū | V | Z | Z

Language Development Department

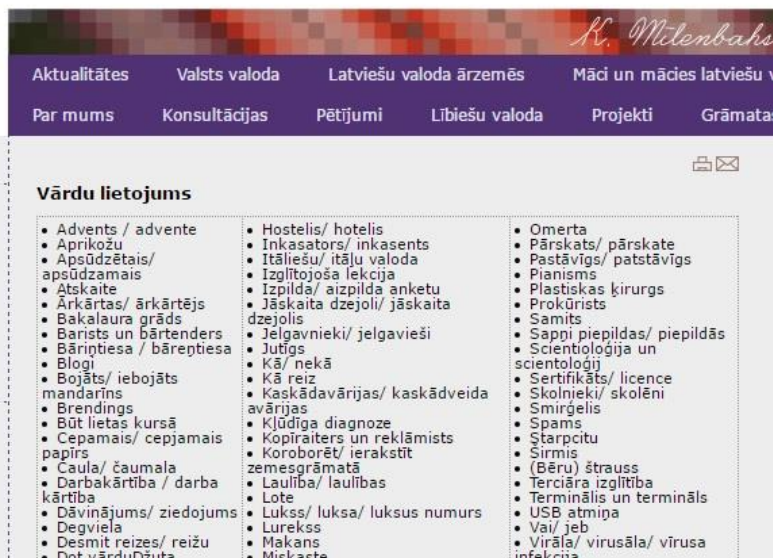
Latviešu valodas
aģentūra

Latviešu valodas
aģentūra

"Jo vairāk kāda tauta attīstīta, jo vairāk tā cienī savu valodu."

Latvian language consultations

Consultations

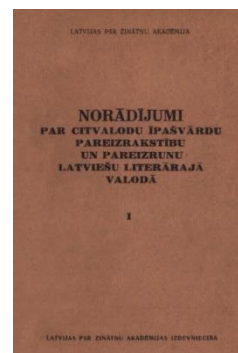
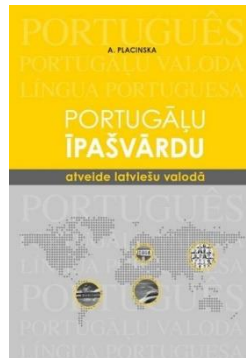
Latvian spelling

Standard speech

Grammar

Vocabulary

Language style issues

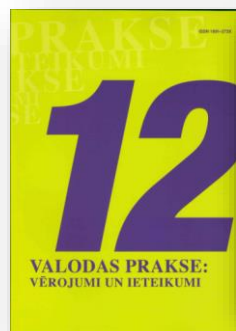
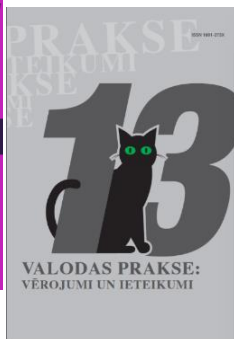
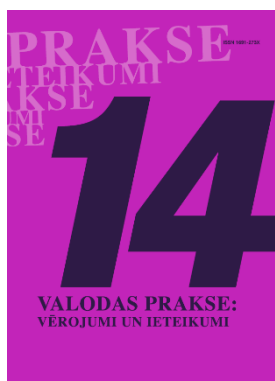
Certificates

Rendering of personal
names

Person name identification

Linguistic conclusions and expert examinations

or word, phrase or text
passage explanations
from a language point of
view

Latviešu valodas aģentūras Valodas attīstības daļa paskaidro:

angļu valodā rakstītie vīrieša priekšvārdi **Mathew Ralph James** un
uzvārds **Simpson** latviešu valodā atveidojami **Metjū Ralfs Džeimss Simpsons**.
Atbilstošā sieviešu dzimtes uzvārda forma latviešu valodā ir **Simpsons**.

Latviešu valodas
aģentūra

Par projektu Lietošanas pamācība

 **Latviešu valodas
rokasgrāmata**

Ievads

Rokasgrāmata – grāmata, kas satur galveno, nepieciešamo informāciju par kādu nozari un ir paredzēta praktiskam mērķim.
(Latviešu literārās valodas vārdnīca. 6. sēj. Rīga: Zinātne, 1987. 685. lpp.)

[Vairāk](#)

LV EN

Language consultations: electronic database

Information about application	How to use the application	LVA language consultations
-------------------------------	----------------------------	----------------------------

LV EN

Rendering of personal names in Latvian

Information about application	How to use the application	LVA language consultations	Recommended reading
-------------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------

Latviešu valodas
aģentūra

Pārlūkot pēc nozarēm:

[Vispārīgā valodniecība](#)

[Fonētika](#)

[Fonoloģija](#)

[Pareizrūna \(ortoeipija\)](#)

[Gramatika](#)

[Morfēmika](#)

[Morfonoloģija](#)

[Pareizrakstība \(ortogrāfija\)](#)

[Vārddarināšana](#)

[Morfoloģija](#)

[Sintakse](#)

[Leksikoloģija un semantika](#)

[Terminoloģija](#)

[Onomastika](#)

[Frazeoloģija](#)

[Leksikogrāfija](#)

[Tekstveide](#)

[Stilistika](#)

[Valodniecības vēsture](#)

[Saziņa](#)

[Latgaliešu rakstu valoda](#)

Latviešu valodas rokasgrāmata

Meklēt:

☒ Saturs

☒ Terminu

☒ Bibliotēka

skaņa

Atrasti 12 rezultāti

Izskaņa

Pamatinformācija Izskaņa ir divu morfēmu – vārda pēdējā piedēkļa un lokāmās galotnes – apvienojums. **PIEMĒRS** draudz-ība, draudz-īgs, draudzīg-ums, saul-ains, run-āt, kāp-elēt, sav-ējie

Šaurā patskaņa e, ē izrunas nosacījumi

Pamatinformācija Šaurā patskaņa e, ē izrunas nosacījumi: Sieviešu dzimtes 5. deklinācijas lietvārdos ar līdzskani [r] saknes beigās, piemēram, bēres – bērū, šķēres – šķēru, asteres – asteru, šaurā patskaņa izrunu visos locījumos noteicis mīkstinātais r [rʲ], kas mūsdienā latviešu valodā vairs netiek lietots.

Platā patskaņa e, ē izrunas nosacījumi

Pamatinformācija Vīriešu dzimtes 1. deklinācijas lietvārdos un vārdos, ko loka pēc 1. deklinācijas parauga, patskani e, ē izrunā plati, jo senāk vārdā bijis vairāk zilbju, tā pēdējā zilbē bijis patskanis a un pirms tā nav šaurinātāja līdzskaņa, piemēram, dēls, dēla, dēli, mērs, cēls, dzeltens, sens, celts, celta, celti.

Darāmās kārtas pagātnes divdabju galotnes un izskaņas

Patskaņu i, ī, e, ē un divskaņu ie noteiktā mija

Pamatinformācija Patskaņu i, ī, e, ē un divskaņu ie noteiktās mijas laikā sākotnējo saknes beigu līdzskaņu k, g vietā vārda locījumu formās vai atvasinājumos stājas līdzskaņi c, dz, ķ vai ģ. **PIEMĒRS**

Līdzskaņa d noteiktā mija

Pamatinformācija Līdzskaņa d noteiktā mija (arī līdzskaņu mija d ietekmē) ir vēsturiska skaņu pārmaiņa, kuras laikā vārda saknes beigu līdzskanis t vai d, nonākot līdzskaņa d priekšā, ir pārveidojies par līdzskani z: t > z, piemēram, met-a > met-dams > mez-dams; d > z, piemēram, plūd-a > plūd-dams > plūz-dams.

Latviešu valodas
aģentūra

LV EN

Rendering of personal names in Latvian

Information
about
application

How to use
the
application

LVA
language
consultations

Recommended
reading

John – zviedru

John – vācu

John – norvēģu

John – angļu

John – dāņu

Matthew – angļu

Valoda
angļu

Orģinālvalodā
Matthew

Izruna oriģinālvalodā
[ˈmæθju:]

Latviešu valodā
Metjū

Dzimte
nelokāms

Veids
uzvārds

Literatūra

Ahero, A. *Angļu ģpašvārdu atveide latviešu valodā*. Rīga : Zinātne, 2006, 147. lpp.

Papildu literatūra

Ministru kabineta noteikumi Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstģību un lietoģanu latvieģu valodā, kā arī to identifikāģiju”, 4.4. Personvārdu atveide no angļu valodas. Latvijas Vēstnesģis.

Baldunģģiks, J. Angļu ģpaģvārdu atveides problēmas latvieģu valodā. *Latvieģu valodas kultģras jautāģjumi*. 15. laidiens. Rakstu krāģjums. Sast. T. Porģte. Rīga : Liesma, 1979, 83.–87. lpp.

Language consultations: electronic database

Information
about
application

How to use
the
application

LVA
language
consultations

Kā pareizi: *man garšo šerbets* vai *man garšo šerberts*? ▼

Jautājums

Kā pareizi: *man garšo šerbets* vai *man garšo šerberts*?

Atbilde

Pareizi ir: *man garšo šerbets*.

Vārds *šerbets* latviešu valodā aizgūts no vācu valodas vārda *Scherbett*, un tā pamatā ir turku valodas vārds *şerbet*, persiešu *şerbet* (to pamatā savukārt arābu *sharba* ar nozīmi 'dzēriens'). Latviešu valodā to lietojam divās nozīmēs: 'konditorejas izstrādājums no cukura, riekstiem u.tml. izejvielām', piemēram, *zemesriekstu šerbets*; *piena šerbets* utt.; 'dzēriens, ko gatavo no augļu saldējuma, vīna, šampanieša vai likiera', piemēram, *šampanieša un citronu šerbets*.

Iespējams, vārds *šerberts* ieviesies pēc analogijas ar citiem vārdiem, kuru izskaņā ir *-erts*, piemēram, *deserts*, *Herberts*, *introverts*, *Roberts*. Arī angļu valodā vārdu *sherbert* uzskata par pareizrakstības kļūdu. Tā bieži sastopama, visticamāk, 20.gadsimta 40. gadu sākumā ASV populārās dziesmas „Shoot the Sherbet to Me Herbert” ietekmē, kur vārds *sherbet* tika izrunāts ar lieku *r*, veidojot atskaņas ar vārdu *Herbert*.

Avoti

Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrunas vārdnīca. L. Ceplītis, A. Miķelsone, T. Porīte u. c. Rīga : Avots, 1995, 780. lpp.

Ilustrētā svešvārdu vārdnīca. Sast. I. Andersone u. c. Rīga : Avots, 2005, 766. lpp.

[The Scoop on Sherbet vs. Sherbert](#). Merriam-Webster Dictionary

[The Correct Way To Pronounce Sherbet, Once And For All](#)

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: *šerbets*

Latviešu valodas aģentūra

<https://valoda.lv/>

<http://valodasrokasgramata.lv/>

<https://www.personvarduatveide.lv/>

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/>

evelina.zilgalve@valoda.lv